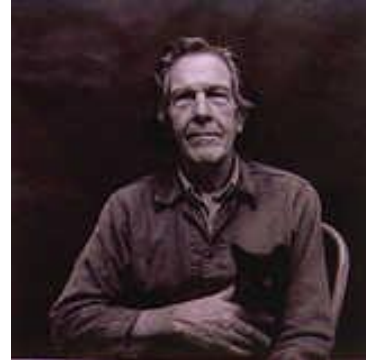

Sreda, 11. 4. '07 ob 17.00; ODPRTA MEJA/ CON-FINE APERTO na Gradu Kodeljevo

!!!

Neža 11/04/2007

Neža Naglič se podaja čez Odprto mejo/ **CON-FINE APERTO** in recenzira izvedbo "Predavanja o ničemer" Johna Cagea in sopotne dogodke ... (v celoti!)

Odprta meja/ **CON-FINE APERTO**, ponedeljek, 9. 4. '07, Grad Kodeljevo, Ljubljana

*

V ponedeljek se je na gradu Kodeljevo zgodil tretji dogodek v okviru Odprte meje ali drugače **CON-FINE APERTO**, ki jo organizirata Lud Šerpa in Zavod Sploh – za temi nazivi se skrivata Primož Čučnik in Tomaž Grom. Gre za serijo eventov, ki povezujejo branje poezije in predavanja ter koncerte eksperimentalne glasbe domačih ter tujih izvajalcev.

Večer se je odvil v treh približno dvajsetminutnih setih – začnši z branjem poezije nemškega pesnika ter pripovednika Rolfa Dieterja Brinkmanna. Prevajalka Urška P. Černe je predstavila nekaj njegovih pesmi iz zbirke Mrtev skunk, ki jo je tudi lastnoročno prevedla. Brinkmann se je rodil 1940. leta in spada med avtorje, na katere je močno vplivalo literarno gibanje njujorških piscev petdesetih let pod nazivom The Beat Generation. Med glavne predstavnike te pesniške struje se prišteva na primer Jacka Kerouaca, Allena Ginsberga pa tudi Franka O'Hara, Williama Burroughsa ter Charlesa Bukowskega, čeprav sta slednja pripadnost beat generaciji zanikala. Brinkmanna se sicer označuje kot pomembnega predstavnika tako imenovane pop-literature, saj njegovi teksti vsebujejo mnogo referenc, ki zaobsegajo mainstreamovske pojave – od tanga pa do Hollywooda. Obenem se njegova poezija na neprisiljen način sooča s socialno kritičnimi problemi, ki pa ne izpodrivajo estetičnih vsebin, temveč se tu pa tam priplazijo na površino in puščajo odmeve sredi liričnih pokrajin.

Kot intermezzo branju se je v drugem delu večera odvil koncert domačega dua Tilt, ki zadnje čase postaja viden tudi na občji glasbeno eksperimentalni sceni. Zadnji plošček Tilt, izdan lani pri založbi L'innomable, je bil deležen spodbudnih kritik s strani priznane angleške revije Wire, v podlagi pa poslušamo prvenec Dvojnik, ki sta ga Tao G. Vrhovec Sambolec ter Tomaž Grom posnela '99-tega leta v sodelovanju z mnogimi artisti, poezijo zanj pa je prispeval Primož Čučnik, soorganizator Odprte meje. Dvojec Tilt se v osnovi poigrava z elektronskim manipuliranjem akustičnega zvoka tekom svobodne improvizacije, pri čemer se ustvari nekakšen loop med Gromovim proizvajanjem akustičnih impulzov, ki zaobsegajo širok spekter zmogljivosti dvojnega kontrabasa, ter njihovimi metamorfozami, potem ko enkrat potujejo skozi napravo MAX-MSP – DUO, s pomočjo katere Tao Vrhovec Sambolec manipulira sproti nastajajoči akustični material. Ko enkrat dobimo popačeno in v osnovi spremenjeno elektronsko sliko akustične različice, se ta spet prelevi v impulze, ki služijo Gromu kot osnova za improviziranje. To pa lahko izzveni sovpadno z digitalizirajočimi efekti ali pa kot poskus pobega od same skladnosti. Gre torej za raziskovanje meja, ki jih prežemanje zvočnega izvora z njegovimi lastnimi procesiranimi obrazi še dopušča.

Sledilo je predavanje Johna Cagea v izvedbi govorke Ane Pepelnik ter Primoža Čučnika, ki je s pomočjo gramofona ter nekaj zvočnih pripomočkov skrbel za glasbeno ozadje. Gre za Predavanje o Ničem, ki ga najdemo v prvem Cagevem delu Silence iz leta 1961. »Ničesar več od nič ne moremo reči«. To je ena od fraz, ki jih najdemo v omenjenem delu – in pravzaprav dobro povzame njegovo sporočilo. Vemo, da je bil Cage znan predstavnik ameriške glasbene avantgarde in zaslužen za samo redefiniranje pomena glasbe. Morda bi bilo bolje reči

raz-definiranje, saj sam ne postavlja nobene teze o tem, kakšna bi glasba morala biti, pa vendar z deli, kot so Štiri minute triintrideset sekund (kjer ravno toliko časa noben od izvajalcev ne proizvede nobenega tona), postavlja funkcijo glasbe v povsem nove okvire. Seveda se v tem času (ki, če ga prevedemo v sekunde, sovpade z vrednostjo absolutne ničle, namreč 273) pojavi mnogo nenačrtovanih zvokov, ki pravzaprav tvorijo nekakšno glasbo – na podoben način tudi vsebina teksta že je, tudi če je ni. Predavanje o ničemer je govor, ki je pravzaprav komponiran: sestavljen je iz predpisanega števila »taktov«, ki naj se izvedejo v predpisanem času. Struktura je torej točno določena. Sama vsebina pa si ravno zato lahko privoščiti vso svobodo poezije. Ali kakor pravi Cage: vsebina je poezija. Tako se v samem predavanju loti pojasnjevanja o tem, v katerem delu točno se predavanje zdaj nahaja, opisuje njegovo strukturo in razglablja o funkciji strukture same. Temu postopku pisanja, ki ga je izumil, sam pravi »writing through« ali »pisanje skozi«, pomeni pa ravno to, da pisanje ni o idejah, temveč ravno pisanje samo ideje proizvaja. Ob tem jih potopi v predpisano strukturo, ki sicer predstavlja omejitev, vendar je lahko povsem preprosta in jo je mogoče na enostaven način zaobjeti (kar on počne kar sproti, tekom samega govora). Predavanje torej, ki mu točno določimo strukturo samega poteka, si lahko privoščiti biti o ničemer – torej biti napolnjen s poljubno vsebino. Stavek, ki se v njem pojavi, je na primer: »Kot vidite, lahko rečem karkoli.«

Cage je bil predvsem pomemben pri pojavu aleatorične ali naključnostne glasbe, pri kateri se uporablja točno določena pravila, ki pa dajejo nepričakovane, naključne rezultate. V ta namen je uporabljal tudi staro kitajsko prakso, ki jo opisuje Knjiga premen ali I Ching.

Svoje meje in obzorja je razširjala Neža Naglič